

Instruktion for måling af halmudbytte og udtagning af halmprøver

Lotte Buch Salling-Mortensen^a

^a Teknologisk Institut

Generelt

Halmudbytte måles for at bestemme produktionen af biomasse i forsøgene. Halmen kan analyseres for tørstof, biomassepotentiale og indhold af næringsstoffer.

Det er vigtigt, at halmen ikke snittes. Derfor slås halmsnitteren af mejetærskeren fra. Målingen skulle give et realistisk billede af, hvad der ville samles op med en presser, dvs. man vejer ikke små partikler m.m., der falder ned i stubben og ikke ville blive samlet op af en presser.

Tidspunkt for måling af halmudbytte og prøvetagning

Halmudbyttmåling og prøveudtagning foretages umiddelbart efter høsten. Det er vigtigt at det ikke regner på halmen og at der ikke sker en sammenblanding af halmen mellem forskellige parceller f.eks. gennem vind.

Måling af halmudbytte i forsøg

Der kan måles halmudbytte direkte på mejetærskeren vha. påmonteret halmvægt. Her skal man være opmærksom på vinddrift. Er der ikke halmvægt på mejetærskeren er der nedenfor beskrevet metoder til at opsamling af halm ifm. måling af halmudbytte:

- Opsamling af halm med en greb. Halmen af hele parcellen læsses i en stor plastbalje (murebalje, som kan købes i et byggemarked eller i en hesteudstørsbutik) og derefter vejes halmen på en medbragt vægt.
- Halmen kan skubbes sammen med mejetærskeren i en bunke, som ligges ved enden af parcellen. Ved hjælp af en gravemaskine/minilæsser/frontlæsser, læsses halmen på en presning. Presningen tages op ved alle ender med en snor og vejes ved hjælp af en fjedervægt/hængevægt.
- Der kan spændes en bigbag op under mejetærskeren til opsamling af halm og efterfølgende vejes halmen på en madbragt vægt.

Prøvetagning og emballering

Der tages prøver på parcellniveau, hvis ikke andet er anført i forsøgsplanen. Parcelprøven skal veje ca. 250 g og udtages med hånd ved fast greb om en begrænset mængde, således at avnerne ikke drysser af. Der udtages 5 forskellige steder i stakken.

Prøverne emballeres i en 500 x 1000 mm plastikpose, der lukkes lufttæt. Før lukning trykkes luften ud af posen, og den lukkes med en knude. Anvend evt. dobbelt emballering for at undgå at halmen skærer hul på posen. Hvis der ikke skal foretages tørstofbestemmelse kan prøven emballere i en papirpose. Prøverne bringes straks i skygge.

Prøver til tørstofbestemmelse skal udtages straks i den vejede halm.

Poserne leveres af Teknologisk Institut.

Mærkning og forsendelse

Prøverne skal mærkes med de fremsendte strekkodelabels, og skal altid indsendes sammen med følgesedlen. Alle prøver på én følgeseddel skal sendes samlet.

Følgesedlerne indsendes sammen med prøverne til:

Teknologisk Institut
Agro Food Park 14
8200 Århus N

Plantemateriale skal helst tages i arbejde på laboratoriet straks efter prøveudtagningen. Det skal derfor sikres, at forsendelsestiden bliver så kort som muligt.

Prøven opbevares bedst ved lav temperatur. Undgå direkte sol og længere tids opbevaring inden analyse.